Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 193 (693) ♦ Вівторок, 12 жовтня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Влада. Президента? Парламенту? Народу.

Абзац з листа

Бачу майбутній Основний закон Української держави як справедливий і гуманний. А головне, щоб у ньому не було закладено основ експлуатації людини. Позбутися ж механізму експлуатації допомогла б точна міра праці. З її введенням, гадаю, зникне і обман людини за допомогою завищеної ціни товару. Міра праці — нагальна вимога сьогодення. Вона здатна оздоровити економічні стосунки між людьми.

Михайло ТРОФІМОВ,
економіст.

Коментар тижня

З базару. І без канделябрів

Загострення кризи гілок влади у посттоталітарних країнах, зокрема в Росії й Україні, — закономірне явище. Хоча в деталях є й чимало відмінностей. Законодавчі й виконавчі органи, так би мовити, трирічної давності, хоча й змінили певною мірою свій політичний менталітет, все ж таки нездатні до докорінних перетворень, а деякі з їхніх представників лаштуються до реваншу. Це зрозуміло з того, як кволо, можна навіть сказати, по-аматорськи, вони намагаються здійснювати реформи, або з того, що роблять вигляд реформування.

(Закінчення на 2-й стор.)

Продиктовано в номер

Треба більше виробляти

високоякісних товарів для народу, дбати про те, щоб виготовлювана продукція була конкурентоспроможна, відповідала світовим стандартам. Про це заявив Президент України Леонід Кравчук під час відвідання міжгалузевої виставки промислових товарів, що відкрилася у Національному виставочному центрі.

У короткому інтерв'ю журналістам глава Української держави відзначив: «Зараз не можна покладати надії лише на кооперацію. Ситуація складається таким чином, що необхідно самим виробляти ту продукцію, яку невигідно завозити ззовні. Це не означає, що слід розривати усі господарські зв'язки. Важливо зберегти ті, що мають перспективний характер. При цьому співробітничати Україна повинна не тільки з Росією, а й з іншими країнами СНД».

Севастопольці — люди діла

У Севастополі відбулося виїзне засідання ради Спілки орендарів і підприємців України, а також семінарські заняття. Тут обговорено розвиток орендних відносин та хід приватизації в Криму і Севастополі, проблеми орендних відносин в Україні. До Спілки прийнято сімнадцять нових членів.

— Все було значно цікавіше й змістовніше, ніж ми розраховували, — сказав президент Спілки Олександр Барабаш.

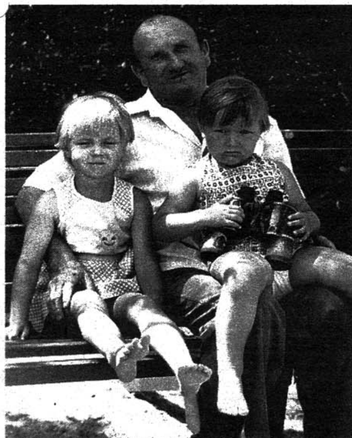
У Севастополі орендарі та підприємці зібралися не випадково. Сьогодні орендарі дають понад чверть національного промислового продукту держави. А у кримських та севастопольських підприємців найкращі економічні показники. Тільки в Севастополі успішно працюють більш як сімдесят орендних колективів.

З третьої спроби

Офіційний візит російського Президента до Японії, який вже двічі відкладався, нарешті розпочався вчора. В Токіо, повідомляють засоби масової інформації РФ, планowано підписати 15 різних документів. Найважливіші з них — декларація про російсько-японські відносини й декларація про перспективи торгово-економічних відносин.

Втім, вважають зарубіжні оглядачі, візит цей проходитиме у складній атмосфері. Адже під час переговорів японська сторона обов'язково підніме проблему повернення Південних Курил. Крім того, з критикою на адресу Б.Єльцина за застосування сили проти політичних супротивників виступила напередодні візиту найвпливовіша в Японії ліберально-демократична партія.

А перед візитом, минулої суботи, Президент Росії з метою зміцнення своєї влади в країні видав указ про розпуск місцевих Рад і проведення виборів до нових органів самоврядування. Це, на думку газети «Таймс», стане випробовуванням на міцність для Кремля, бо й досі місцеві Ради РФ мають величезний вплив на місцях.

Маяк «Бірючий» — дороговказна зірка для кораблів

Уже 125 років маяк «Бірючий» вказує шлях морським суднам. Ледве перші сутінки опустяться на азовську хвилю, він незмінно спалахує на височині, наче вечірня зірка.

Протягом півстоліття на маяку управляється династія Волобуєвих. Головний начальник у них, як і належить, — глава сім'ї Павло Петрович, техніки — дружина, син та невістка. На «Великій землі» Волобуєви з'являються рідко. Звикли до «маячного» відлюддя, завели господарство. Адже навіть далеко від спокус цивілізації на таку платню, як у них, не проживеш: ще два місяці тому вони одержували по 13 тисяч. Колись, до революції, місце на маяку можна було дістати лише по знайомству: тут поселялися відставні морські офіцери. В народі таку службу називали «панське черево». Але то колись...

Моряки впевнено курсують повз «Бірючий». Знають, там працюють надійні й сумлінні люди.

На знімках: начальник маяка Павло Петрович Волобуєв з онуками; маяк «Бірючий»; технік Віктор Волобуєв.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Репліка

То була інша Росія?

Минулої п'ятниці «Останкино» показало, як Борис Єльцин вручав ордени серед інших і тим, хто відзначився під час відомих подій у Москві. Велично піднімався східцями і велично спускався ними ж Борис Миколайович.

Звичайно, всяке порівняння кульгає, але чомусь згадалося, що в роки громадянської війни ордени й інші нагороди за братовбивство давали лише в Червоній армії. А в білих арміях ні верховний правитель Сибіру Колчак, ні інші не нагороджували своїх солдатів і офіцерів. Вони вважали, що то велике нещастя — воювати проти свого народу, спочатку одурманеного більшовиками, а потім присилуваного їхньою диктатурою. І що за гірку братовбивчу війну не можна отримувати ордени.

То, певно, була інша Росія. З своїми, «дивними» поняттями про честь і безчестя... Чи не так?

С.П.

З базару. І без канделябрів

(Початок на 1-й стор.).

В Україні народні обранці, хоча й під тиском виборців, все ж таки призначили нові вибори парламенту. В Росії такий цивілізований мирний крок, мабуть, на думку Б. Єльцина, був нездійсненною мрією. Тож, коли оцінювати й порівнювати український і колишній російський парламенти, то все ж таки щодо цивілізованості й гнучкості наш, український, має знак «плюс». Так само, до речі, як і Президент Л. Кравчук, якому вистачило політичної волі навіть на тлі економічної розрухи зберегти відносний спокій у державі.

Росія й Україна обрали різні шляхи конституційної реформи. Прогнозувати, який з них коротший, — важко. Можливо, російський. Але демократичніший, переконана, — наш. Так, він триваліший, він гальмує політичні й економічні реформи, але він, сподіваюся, не призведе до трагедії. Саме тому дозволю собі не погодитися з депутатом Альбертом Корнєєвим, до речі, одним з колишніх претендентів у члени Конституційного суду України, який, виступаючи в обговоренні проекту нової Конституції України, висловив переконання, що Україну хтось весь час штовхає йти російським шляхом. Альберт Васильович у своїй палкій промові нагадав, що діячі культури, з котрими свого часу зустрічався Б. Єльцин, порадили останньому пустити в хід канделябри, щоб перемогла демократія. Межа, зазначив А. Корнєєв, що відділяє наш буденний стан від того, що сталося в Росії, — дуже невелика. А тому Корнєєв закликав подумати, чи здатні парламентарії оборонятися в Будинку Верховної Ради, бо, мовляв, через його скляний купол можна закидати народних обранців гранатами. І чи очолить оборону Іван Плющ...

В Україні — інша політична ситуація. Хоча закону про вибори й не прийнято, обговорення його відбулося. Парламент ухвалив Закон про назви, структуру і кількісний склад нового законодавчого органу. Працює, хоча не можу сказати, що плідно, над проектом нової Конституції України. Немає гарантії, що парламент її ухвалить. І, можливо, було б добре, якби так і сталося, бо Україна перебуває на шляху до виборів нового органу законодавчої влади, до виборів Президента. І тільки легітимність влади може забезпечити повагу до Конституції, її дотримання. А те, що парламент, як мовиться, йде з базару, не заперечують і самі народні депутати.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Інтерв'ю в кулуарах

Тарас СТЕЦЬКІВ: Результати голосування щодо виборчої системи в Україні є яскравим виявом агонії комуністичної системи. Це патологічне небажання депутатів-комуністів голосувати бодай за змішану виборчу систему навіть у пропорції 400 на 50.

Володимир ПИЛИПЧУК: Протягом усього існування ВР цього скликання плідної роботи було дві півхвилини: одна — після Декларації про державний суверенітет, друга — після Акта про незалежність. Нині парламент схвалив склад нового уряду, що його тільки два тижні тому він же відправив у відставку. Уряд, успіх якого можливий тільки як випадковість. У комісіях напрацьовують матеріали ті, хто виступав за дострокові вибори, а ті, хто був проти, — займаються своєю передвиборною кампанією. Такий парадокс.

Борис ОЛІЙНИК: Відповідна категорія народних депутатів уже почала свою передвиборну кампанію, але це — особиста справа кожного депутата. Вони живі люди, вони вже мріють про майбутнє. Та, звичайно, в цей період перемін треба особливо плідно працювати.

Інтерв'ю взяли Катерина КІНДРАСЬ. Наталя ФІЛІПЧУК.

Закон України

Про назву, структуру і кількісний склад нового парламенту України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Органом законодавчої влади України є Верховна Рада України.
2. Верховна Рада України складається із 450 народних депутатів України, які обираються безпосередньо народом терміном на 4 роки і працюють на постійній основі.

Народним депутатом може бути громадянин України, який має право голосу, не молодший 25 років на день виборів, постійно проживає на території України.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
7 жовтня 1993 року.

ПРАВОВА СИСТЕМА—ОСНОВА ДЕРЖАВНОСТІ

Створення національної правової системи в Україні — одне з найважливіших завдань, що стоять перед молодою державою. Вона повинна базуватись на загальнолюдських цінностях і загальновизнаних принципах міжнародного права з урахуванням своєї історичної і національної самобутності. Таким був лейтмотив науково-практичної конференції «Правова система України: теорія і практика», яка завершила свою роботу.

Українська правова система почала формуватися з моменту прийняття Верховною Радою 16 липня 1990 року Декларації про державний суверенітет України. За цей час вже прийнято більш як 300 законів і 1000 постанов, які стали основою для розвитку української незалежної держави. Учасники конференції дійшли висновку, що необхідно вжити заходів для якнайшвидшого доопрацювання проекту і прийняття нової Конституції України як нормативної основи для формування нової української державності і правової системи України.

Науково-практична конференція «Правова система України: теорія і практика» була організована Президією Верховної Ради України, інститутом держави і права імені В. М. Корецького АН України, Академією правових наук України і Спілкою юристів України. В ній взяли участь не тільки українські вчені і спеціалісти даної галузі людської діяльності, а й представники деяких зарубіжних держав.

Укрінформ.

ПРИЗНАЧЕННЯ

Указами Президента України Л. Кравчука від 8 жовтня 1993 року призначені:

ВАСИЛИШИН Андрій Володимирович — міністром внутрішніх справ України,

ОНОПЕНКО Василь Васильович — міністром юстиції України,

П'ЯТАЧЕНКО Григорій Олександрович — міністром фінансів України,

ГУБЕНКО Валерій Олександрович — головою Державного комітету у справах охорони державного кордону України,

КОЛОС Анатолій Вікторович — головою Державного митного комітету України,

КЛИМПУШ Орест Дмитрович — міністром транспорту України.

РАДИ БЕЗ ВЛАДИ

Голову Петрівської районної Ради Володимира Ганжу (він же й голова постійної комісії з питань діяльності Рад та місцевого самоврядування обласної Ради) знають в області як реформатора. Він член оргкомітету всеукраїнського з'їзду, чи, як тепер уже вирішено, всеукраїнської наради Рад усіх рівнів. Ось хто, подумалося, дасть сувору оцінку нинішнім Радам. Але довелося почути відповідь зовсім протилежну:

— Ради були й будуть. Представницька влада є у всьому світі і нам треба її зберегти. Тільки зробити кількісно меншою і професіональною. Для району і 12—13 чоловік вистачить. Але, щоб там працювали професіонали, можливо, й зарплату за це одержували б або хоч за той час, що там працюють.

— **Однак з такими можливостями, які в них нині, чи зможуть вони, як ви вважаєте, проводити державну кадрову політику, добирати здібних працівників. Чи знову залишаться дорадчим органом при представнику Президента?**

— Я думаю, що Ради повинні мати свої виконавчі органи, які були б їм підзвітні. Тільки тоді вони повною мірою можуть стати місцевою владою.

У голови Світловодської міськради і міськвиконкому Миколи Вінникова, здавалося, таких проблем немає, які є у його сільського колеги. Сам собі керівник, сам і виконавець. Але, виявилося, і Ради такого типу мають проблеми з владою. Тут міська Рада нерідко вступає в конфлікт з міськвиконкомом. А все тому, на думку Миколи Михайловича, що серед 100 депутатів, яких забагато на 65-тисячний Світловодськ, чимало непрофесіоналів. А ще «ліві» і «праві» постійно зводять усе до конфронтації, наче ото Верховна Рада в мініатюрі. От і доводиться голові відбиватися на два боки, одному вболівати за міський бюджет, який досі непроіндексований. А на порозі зима, нема мазуту для котелень, зупиняються заводи, бо відключають газ та електроенергію через заборгованість. Тому Вінников за муніципальну форму власності, за всенародні вибори мера міста, щоб власний бюджет був збалансований і щоб мер напряму відповідав перед своїми виборцями.

— **А як же з представницьким органом, з волевиявленням народу, адже депутати його повноважні представники?**

Микола Михайлович замислився, а потім сказав:

— Звичайно, і Рада має бути, тільки набагато меншою і професіональною. І мер повинен час від часу перед нею виступати зі звітом. А коли виникне якийсь конфлікт, звертатися прямо до народу.

Що ж, і такий варіант можливий. А ось голова районної Ради Василь Германов у своєму переконанні категоричний: «У районі має бути одна влада, а не дві, як нині». Хоч вони з представником Президента Анатолієм Новицьким живуть у мирі й злагоді, під одним дахом, навіть телефон-«вертушка» спільний, але ні в того, ні в того справжньої влади нема.

— Ради потрібні, — вважає Василь Петрович, — із власним виконавчим органом. Щоб голова Ради одночасно був і головою її виконкому. З вертикальним підпорядкуванням сільської — районній, районної — обласній. У нас більше половини сільських Рад не мають свого бюджету. Ми їм гроші даємо, а окремі вже стають в позу: мовляв, ти мені не указ, що і як робити. Я господар на своїй території.

Досвід роботи в Радах у Василя Петровича чи не найбільший і авторитет у районі високий. Тому його судження цінують і прислухаються до них, адже йдуть вони від життя, а не із запозиченої схеми. На його думку, в населених пунктах, де до тисячі жителів, досить 5—6 депутатів. У більших хай буде й більше. Райрада повинна мати свій виконком, який би міг заслуховувати керівників підприємств, господарств чи їхніх власників про дотримання законодавства. Не тоді, коли вже вони його порушують і за справу береться прокуратура. Щоб кожна сільрада мала свій невеличкий комунгосп, а районна — базовий рівень, який нині не під силу сільським. Щоб районна Рада була самостійною від обласної, а райвиконком мав подвійне підпорядкування — їй і облвиконкому, а останній — Кабінетові міністрів.

Верховна Рада повинна бути найменшою і приймати закони. Я туди взагалі найняв би самих лише спеціалістів. Хоча люди захочуть і обирати.

— **А як же тоді Президент, його функції?**

— А його й не буде, він просто не потрібний.

Отакі роздуми, отакі висновки. Характерні, повірте. Тим паче, що й деякі представники Президента в районах до них схиляються. Отже, треба думати, треба шукати, якою має бути наша влада. Народною, демократичною і водночас міцною чи такою, як нині — безвладною.

**Микола ВОЛОК,
власний кореспондент «Голосу України».**

Польовий стан

НЕ ТОЙ УРОЖАЙ, ЩО В ПОЛІ...

130 тисяч тонн цукру може дати Волинь. Але буряки ще в землі...

Посівна площа цукрових буряків на Волині становить 32850 гектарів. До збирання цукристих приступили всі господарства області. Вчасно почали сезон чотири цукрозаводи. А щоб вони могли працювати ритмічно, треба щодня викопувати корені на 500 гектарах, вивозити на переробку 35—37 тисяч тонн буряків. На жаль, ці розрахунки далекі від реальності. Так, на цукрозаводи щодоби завозять 13—14 тисяч тонн буряків. Як бачимо, менше як половину до потреби. Заводи працюють упівсили. А Володимир-Волинський цукрозавод — на межі зупинки. Із 500 агрегатів виходять у поле 100—150.

У розмові із заступником голови облсільгоспуправління Григорієм Люлькою з'ясувалося: причина такої ситуації в тому, що господарства не забезпечені пально-мастильними матеріалами. Майже всі механізми, які працюють на бензині, стоять. Деякі керівники господарств очікують, що, може, через день-два поліпшаться справи з постачанням бензину. Проте таке очікування може обернутися великими втратами. Адже ніхто не дає гарантії, що осінь буде суха.

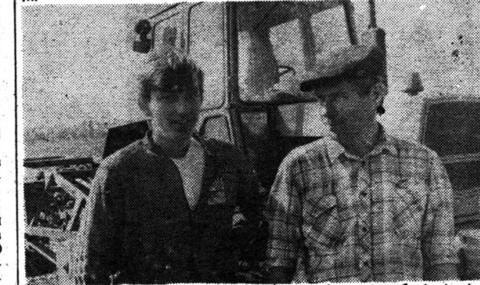
Усім на Волині було відомо, що буряки потрібно буде збирати і виконувати держзамовлення — 988 тисяч тонн. Не всі про це заздалегідь подбали. А ситуація з пально-мастильними матеріалами просто катастрофічна. Так, у вересні цього року сільськогосподарський комплекс області одержав 448 тонн бензину і 2350 тонн дизпального, якого вистачає лише на 5—8 робочих днів. Що далі? В облсільгоспуправлінні кажуть, що деякі господарства зробили запас. Але ж не всі. Мовляв, шукаємо. Проте шукати теж треба вміти. Не так, як це сталося нещодавно. З Прибалтики до Луцька прибуло 2500 тонн дизпального, а господарства області неспроможні його купити: банки кредитів їм не дали. Тоді це пальне купила одна з місцевих комерційних фірм, злила його в цистерни державної нафтобази і тепер... продає господарствам області по 5300 карбованців за кілограм.

Рясно вродили нинішнього року цукрові буряки на Волині. Є надія, що можна виробити не менше як 130 тисяч тонн цукру. Але за умови, що буряки будуть викопані до листопада.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Полтавська область. Порадувала цього року трудівників колективного сільськогосподарського підприємства імені Леніна Новосанжарського району звичайна цибуля. Вирощували її невеличка городня бригада та кілька механізаторів. З кожного гектара сорокагектарної площі збирають її по 160 центнерів і повністю механізованим способом, що значно заощаджує кошти.

На знімку Павла ЗДОРОВИЛА — на збиранні цибулі відмінно працюють механізатори Іван Рибка (ліворуч) та Ілля Галака.

СЕЛУ БЕЗ КООПЕРАЦІЇ НЕ ВИЖИТИ

Голові Миколаївської облспоживспілки І. Латулу незабаром виповниться 50 років. Тридцять з них він відпрацював у системі споживчої кооперації, тому добре знає усі проблеми. А їх нині побільшало. Які головні? — з цього запитання і почалося інтерв'ю нашого кореспондента з І. ЛАТУЛОМ.

— Найболючіша — забезпечення паливно-мастильними матеріалами. Щодня нам потрібно майже 30 тонн пального, щоб розвезти продукти по усіх селах області. Поки викручуємося, але без державної підтримки стає дедалі важче.

— **Якою ви її бачите?**

— У централізованому виділенні пального та запчастин хоча б під державне замовлення щодо заготівель і поставок сільгосппродукції і сировини.

Мої колеги з інших областей України можуть підтвердити: практично припинилося будівництво магазинів, переробної бази на селі. Чому? Нас просто придушили податками. Наприклад, у першому півріччі підприємства системи області внесли у місцевий бюджет тільки за двома видами оподаткування 5,6 мільярда карбованців, а на розвиток матеріально-технічної бази залишилося лише 2,6 мільярда. Чи справедливо це? Ні, бо через нерозумне оподаткування держава не дає можливості змінювати матеріально-технічну базу торгівлі на селі. Який вихід? Звільнити споживчу кооперацію хоча б від сплати податків на ту частину прибутків, що спрямовується на будівництво і реконструкцію сільських магазинів, їдалень, переробних заводів і цехів.

Турбує мене і те, що зараз кожна сільська крамниця — збиткова.

— **А як же вони утримуються?**

— За рахунок прибуткових магазинів, що є у райцентрах та на центральних садибах господарств. Але так вічно не буде, бо ринкові відносини диктують інші умови.

— **Ілля Якович, тоді напрошується такий вихід: здійснити приватизацію сільських магазинів. Ваше ставлення до цього?**

— Не подумайте, що я ретроград, але приватизація сільських крамниць призведе до загибелі села. Поясню свою думку: ми завозимо у найвіддаленіші села хліб, сіль, сірники, консерви, ковбасу. Свій крам у всіх селах продаємо за однаковою ціною, хоча витрати на доставку різні. Тобто, щоб запобігти зубожінню селян, ми свідомо йдемо на витрати, яких нам ніхто не компенсує. Скажіть, який комерсант це робитиме? Та як тільки хтось купить сільський магазин, то завтра там з'являться жуйки, «снікерси», «амарети», «марси». А хліб, сіль і сірники, якщо продаватимуться, то з такими накрутками, що не кожному сільському пенсіонерові по кишені будуть речі першої потреби.

Моє глибоке переконання: виживе у цей важкий час кооперація — виживе село. Ось чому нашій системі так потрібна державна підтримка у вигляді відповідних обмежень рівнів цін і тарифів на пальне, мастильні матеріали, газ, електроенергію та інші послуги при застосуванні обмежень рівня торговельних і постачальницько-збутових надбавок для організацій споживчої кооперації.

Зрозумійте: ми не просимо якихось тепличних умов для роботи, а хочемо, щоб враховувалася специфіка діяльності споживчої кооперації при її оподаткуванні, відшкодуванні збитків від продажу товарів за регульованими цінами. А скільки на селі проживає пільговиків, яких треба забезпечити різними товарами? Ось для них потрібне цільове виділення товарних ресурсів.

— **Ви просите ресурси, а подекуди столичні продуктові магазини забезпечені набагато гірше, ніж сільські. Для прикладу наведу становище в Новобузькому районі, де я бачив кілька сортів ковбаси, хлібобулочних виробів, безліч консервованої продукції...**

— По-перше, я говорив про промислову групу товарів. По-друге, саме у Новобузькому районі у нас добре поставлене виробництво продуктів харчування. На це зараз орієнтуємо усі райспоживспілки. І питома вага кооперативного виробництва в цілому по області досягла 53 відсотків у випуску хлібобулочних виробів, 25 — ковбасних, 22 — безалкогольних, 11 — плодоовочевих консервів загального продажу продовольчих товарів. І сільськогосподарська галузь кооперації набуває дедалі більшого розвитку. Ми маємо тваринницькі і звірові ферми, теплиці, вирощуємо зерно, овочі, фрукти, соняшники. Крім того, скуповуємо у населення м'ясо, рибу, яйця, хутро. Маємо і непогану переробну базу, де випускаються ковбаси, консерви, хліб. Усього понад сорок найменувань товарів народного споживання.

Тому не дивуйтеся, що у Новому Бузі магазини багатші, ніж у Києві. Звичайно, це залежить і від підприємливості керівників споживчої кооперації. У Новому Бузі працює досвідчений спеціаліст Рябуха. Він зумів налагодити роботу меблевої фабрики, консервного і хлібозаводів, служби побуту.

Багато допомагають споживчим товариствам керівники господарств області. Незабаром відкриється торговельний центр у селі Парутине Очаківського району. Без перебільшення скажу: це буде одне з кращих кооперативних підприємств України. Збудовано комплекс на кошти колгоспу «Ольвія», де головою Федір Антонович Іванов. До речі, він член ради облспоживспілки.

— **Про підприємливість Іванова чув не тільки від вас. Але хотілося б торкнутися проблем підприємливості у світлі нового Закону про кооперацію. Він відкриває для вас великі можливості...**

— І ми ними користуємося, але часто відчуваємо: Закон діє не в повному обсязі. І тут теж потрібна державна підтримка. Це, насамперед, розв'язання, як і передбачено Законом, питання про надання організаціям і підприємствам споживчої кооперації реальних пільг, про які я вже казав. До речі, ними користуються господарства агропромислового комплексу.

— **Можна подумати, що Латулу відмовить районний керівник у вирішенні будь-якого питання. На вас працює авторитет...**

— Та справа ж не у Латулі чи у Васильчукові! Завтра на наше місце прийде інша людина, що тоді? Треба, щоб закон захищав нас, давав можливість працювати на законних підставах всім кооператорам. А зараз я справді вдячний керівникам обласної та районних держадміністрацій, виконкомам сільських і селищних Рад за розуміння наших проблем і сприяння у їх розв'язанні. Ми з ними робимо спільну справу: задовольняємо потреби селян.

— **Ілля Якович, а це можливо у кризовій ситуації?**

— Без перебільшення скажу: селян основними продуктами харчування ми забезпечимо. У першу чергу за рахунок власного виробництва. До того ж шукаємо додаткові товарні ресурси, виходимо на прямі зв'язки з постачальниками.

— **І тут виникає нова проблема — кредити...**

— Так, комерційні банки встановили високі проценти за кредити. Це зрозуміло — йде інфляція. Але якщо будемо користуватися тими кредитами, то це вдарить по кишені покупців. Тому працюємо над створенням власного кооперативного банку. Його послугами зможуть користуватися не лише підприємства і організації кооперації, а й наші пайовики.

Тобто робитимемо все, щоб вижити. Виживемо ми — виживе і село.

Олександр БІЛИК.

Миколаївська область.

Фото Олександра КРЕМКА. (Укрінформ).

Готуємось до виборів

ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД

Як уже повідомляла наша газета, 19 вересня в Республіці Польща відбулися вибори до сейму і сенату. Завдяки фондам «Демократичні ініціативи» (Україна) і «Стефана Баторія» (Польща) за роботою передвиборчих штабів політичних партій і самим процесом виборів мала можливість спостерігати група українських політиків. Один з них, керівник секретаріату Координаційної Ради ПДВУ Юрій Сахно — наш сьогоднішній співрозмовник.

— **Де-факто нова передвиборча кампанія в Україні розпочалася. Як ви бачите її крізь польський досвід?**

— В Польщі, як на мене, досить збалансована виборча система. До верхньої палати парламенту — сенату — обирають по двохтрьохмандатних округах за мажоритарною системою. До нижньої — сейму — за чисто пропорційною по територіальних партійних списках. Однак виборець віддає голос в партійному списку за конкретного кандидата. Це дає можливість голосувати як за особистість, так і за партію. Крім того, 69 депутатів (близько сьомої частини депутатів сейму) обирають за жорсткими загальнопартійними списками, які складають самі партії. Ще одна особливість — участь у кінцевому розподілі мандатів беруть лише партії, які набрали в масштабі країни не менше 5 відсотків тих, хто прийшов на виборчі дільниці. Для коаліцій цей бар'єр складає 8 відсотків. Виключення зроблено лише для німецької і білоруської національних меншостей, які проживають у Польщі компактно. Одразу зауважу: більшість особливостей польського виборчого законодавства врахована в проектах українських законів про вибори — змішаного, від депутатської групи ВР «Демократичне відродження України» та Комісії з прав людини ВР, і пропорційного — від Народного руху України. Кажу це як співавтор обох проектів.

— **Ви згадали національні меншості в Польщі. Чи мають там квоти представництва українці?**

— На жаль, українська меншість в Польщі компактно не проживає. Це — результат сумнозвісної операції «Вісла». Однак, наскільки мені відомо, українці до польського сейму потрапили від різних партій і коаліцій.

— **Ми уже знаємо, що в Польщі перемогли ліві. Які тут причини і чи варто очікувати в Україні аналогічного результату?**

— Якщо виходити лише з статистичних підсумків виборів, то справді там перемогли ліві: дві третини місць в парламенті отримали «Союз демократичних лівих сил» (SLD). «Польська народна партія» (PSL) і «Унія праці» (UP). Це означає, що вони можуть не лише формувати уряд, а й вносити зміни до Конституції. За опонентів голосували так: за центристів («Унія демократична», «Ліберально-демократичний конгрес») — 15 відсотків, за правоцентристські сили — 26 відсотків. Це не так уже й мало, якщо врахувати, що на вибори прийшли лише трохи більше 52 відсотків виборців. Експерти вважають, що не прийшли саме ті, хто традиційно голосує за правих і центр. Отже, перемога лівих у Польщі не означає, що польське суспільство в цілому підтримує лише лівих. Але саме ліві тепер мають право взяти відповідальність за долю держави.

— **Які висновки, на вашу думку, мають зробити з польського досвіду політичні партії в Україні?**

— По-перше — добитися прийняття збалансованого виборчого закону, який враховував би як інтереси держави в цілому, так і виборців і політичних партій. Склад майбутнього парламенту має відображати реальний розклад політичних настроїв в суспільстві. Як на мене, найбільш прийнятний сьогодні проект закону про змішану виборчу систему: половина депутатів обирається за територіальними округами, решта — за партійними списками. Хоча в перспективі нижня палата повинна формуватися лише за пропорційним принципом.

Другий висновок — для політичних партій. Центр і праві в Польщі програли і тому, що не зуміли в багатьох випадках домовитися між собою, прийти до взаємоприйнятого компромісу. Це — результат незрілості політичних партій, наслідком якого стала неучасть у парламентському житті на найближчі роки. З цим, як бачимо, не можна не рахуватися.

Костянтин ПАРИШКУРА.

Продиктовано в номер

На вибори — централізовано і з платформою

Рада Конгресу національно-демократичних сил (КНДС) 9 жовтня визначила: до 20 жовтня всім організаціям — членам Конгресу подати кандидатури відповідальних за вибори до Всеукраїнського виборчого центру й утворити такі центри на місцях; до 1 грудня розробити виборчі програми та платформи КНДС і затвердити їх з'їздом, який скликати в грудні. Крім того, Рада КНДС затвердила Регламент узгодження кандидатів від Конгресу до майбутнього парламенту. Згідно з цим Регламентом КНДС може укладати виборні блоки як на місцевому, так і на загальноукраїнському рівні.

Посол Швеції відвідав Луцьк

Головною метою відвідання Луцька послом Швеції в Україні Мартіном Халлквістом було встановлення опікунства Скандинавської дитячої місії над Луцьким будинком дитини. Протягом останнього року вихованці цього будинку не раз одержували гуманітарну допомогу зі Швеції. З допомогою читачів однієї з найвпливовіших шведських газет «Автонбладетт» у Швеції були зібрані кошти, які відшкодували витрати з бюджету Луцької міськради на ремонт будинку дитини. Це 350 мільйонів карбованців. Крім того, представництво Скандинавської дитячої місії, яке перебуває в Луцьку, оздоровило у Швеції 50 дітей мешканців забрудненої зони Волині, а двох малолітніх дітей було успішно прооперовано у Швеції. Разом з послом Луцький будинок дитини відвідали головний редактор названої газети Торнбьорн Ларсен, генеральний консул Скандинавської дитячої місії Зігверд Валинберг, представники цієї місії у Фінляндії, Норвегії, Данії. Шведські лікарі оглядали дітей будинку дитини, давали кваліфіковану медичну консультацію.

Як діяти проти десанту

Вчора у Львові розпочалися чотириденні військові навчання. В них беруть участь підрозділи Львівської дивізії Національної гвардії, в тому числі батальйон спеціального призначення. Тема навчань — дії таких підрозділів у складі протидесантного резерву. Відпрацьовуватимуть, зокрема, тактику бою в населеному пункті. Відбулися засідання Військової Ради Національної гвардії України, а також збори командирів з'єднань і частин та їхніх заступників. У їх роботі взяв участь командувач Національною гвардією України генерал- лейтенант гвардії Володимир Кухарець. Навчання визначать ступінь бойового вишколу гвардійців за рік і визначать методичну підготовку командирів до наступного навчального року.

Зібралися славісти у Києві

У Київському міжнародному центрі при Інституті іноземних мов розпочав роботу семінар «Слов'янська культура у сучасному світі», на який з'їхалися вчені з США, Польщі, Ізраїлю, Марокко, Кипру, Лівану, Росії, Литви, Казахстану, Білорусі, Вірменії. Мета славістичного форуму виразно віддзеркалилася у доповіді Мері Крюгер (США) «Культура єднає світ», в якій дослідниця повідомила, що славістика останніми роками стала дуже популярна на Заході. І, певна річ, значно зросла зацікавленість до української мови, історії, культури українського народу.
Центральною подією першого дня роботи семінару стала дискусія письменника-історика В.Кожинова (Росія), доповідь якого мала назву «Шлях Русі з Києва до Володимира», та віце-президента АН України П.Толочка, який заперечував тезу свого опонента про втрату Києвом політичного, духовного й культурного значення за часів становлення міста Володимира як одного з політичних центрів Русі.
«Ми не маємо на меті бути схожими до всесвітнього з'їзду славістів, — каже завідувач кафедри славістики Інституту іноземних мов, керівник Київського міжнародного славістичного центру С.Фатєєв. — Це київський семінар. І тому нас передусім цікавить славістична проблематика, пов'язана з Києвом, з Україною».

ТЕАТР І ХИМЕРИ ЕПОХИ

Анонс

Сьогодні відкриває свій 74-й сезон головна драматична сцена України — столичний театр імені Франка. Що нового побачимо у новому сезоні? Вже завтра це буде прем'єра — «Огненний змій» Л. Яновської (постановка В. Опанасенка), трохи пізніше — «Росмерсгольм» Г. Ібсена (постановка С. Данченка). В. Козьменко-Делінде розпочне роботу над виставою «Кобзар» за Т. Шевченком, можливо, в грудні. Окрім вистав, у сезоні плануються бенефіси акторів-франківців.

Смішними будуть ціни на квитки — тисяча-півтори купонів (реально квиток мав би коштувати 70 тисяч купонів!). Але театр свідомо йде на цю жертву заради своїх глядачів. Якби ж то всі були такими ідеалістами! Нині франківці задихаються без додаткового сценічного майданчика. Була ідея — відкрити ще одну сцену поруч, у знаменитому «будинку з химерами». Але столичній держадміністрації вигідніше відкрити там готель. Тож прохання театру залишили без уваги. Справді, химерно живемо. І дивно, що ще якось живемо.

Віталій ЖЕЖЕРА.

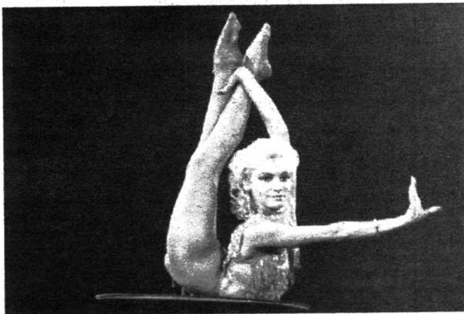
Реалії

ЖЕРТВИ РИНКУ

Мало не трагедією закінчилася для двохсот робітників Світловодського заводу чистих металів спроба енергетиків «провчити» своїх боржників. Завод, котрий має безперервний цикл вирощування унікальних кристалів металів, заборгував значну суму за електроенергію. Постачальники її відключили. Через це було порушено двомісячний безперервний цикл виробництва і, за приблизними розрахунками, підприємство зазнало збитків на суму 215 мільйонів карбованців. «Але найстрашніше, що виникла загроза життю двох сотень робітників, — зазначила газета «Кіровоградська правда». — Вони не задихнулися лише тому, що вдалося уникнути паніки».

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Фотофакт

Київський державний цирк відкрив сезон новою виставою на два відділення. Вправність, сміливість, майстерність демонструють на арені й під куполом цирку повітряні гімнасти, акробати, жонглери, еквілібристи, артисти оригінального жанру.

Фото Олександра ПІДДУБНОГО.

Конфлікт

ПОГРЕБИ РОЗБРАТУ

Державна адміністрація Ленінградського району вирішила збудувати підземні овочесховища для своїх мешканців. Добре діло, адже в холодильники всього на зиму не напхнеш, тим більше картоплю, капусту, цибулю...

За північною лінією вулиці Обухівської, що територіально підпорядкована району, знайшли смужку піщаника, на якому можна спорудити 200 погребів. У заяві від Ради громадського самоврядування академмістечка зазначено, що вони призначені, в першу чергу, для багатодітних сімей та інвалідів. Добилися дозволу-ордера на складування матеріалу і почали завозити залізобетонні стінові панелі, балки перекриттів. Зрозуміло: все щодня дорожчає, тож треба поспішати. Але тут посипалися скарги мешканців навколишніх приватних осель, бо не хотіли, мабуть, бачити чуже, а тут ще чутку хтось пустив, що на цьому місці стоятимуть гаражі. Тож дітям не буде де гратися, а в підземні води потраплятимуть нафтопродукти.

Запротестувало і спеціалізоване дослідне конструкторське бюро «Техрибвод» Мінсільгосппроду, а точніше — висунуло претензію на 0,3 гектара цієї піщаної смужки. Тоді чому частку власної території здало в оренду будівельній фірмі «Спілка» Жовтневого району? Скаржиться на будівництво і науково-дослідний інститут рибного господарства, в якому працюють мешканці вулиці Обухівської.

Нині у цій справі задіяно чимало відповідальних інстанцій району і міста — управлінь, відділів, комітетів, рад різних рівнів. Інстанції мусять висилати комісії, розбиратися, готувати відповіді. Але ж земельні справи розв'язує лише сесія Київради депутатським голосуванням. Коли це буде, нікому не відомо. А зима — не за горами.

Михайло ВАСИЛЕНКО.
Київ.

Коротко

Семінар атомників

Днями в Одесі закінчилася робота другого міжнародного семінару «Екологія АЕС». Його організували Українське ядерне товариство разом з Хмельницькою АЕС.

Фахівці і вчені України, Росії, Білорусі, США, Франції та інших країн обговорили актуальні проблеми радіаційної та екологічної безпеки об'єктів ядерної енергетики і промисловості. Розглянуто, зокрема, концептуальні питання безпеки, проблеми аналізу стану довкілля навколо АЕС, радіологічні та радіобіологічні наслідки Чорнобильської катастрофи, соціальні питання атомної енергетики.

Наш кор.

День триватиме місяць

Дніпропетровський міськвиконком оголосив увесь жовтень місячником допомоги та підвищеної уваги до старих громадян. Щоб городяни-пенсіонери реально відчули турботу про них, на проведення місячника виділив 15 мільйонів карбованців. Малозабезпечені літні дніпропетровці допомогу отримають продуктами, а також обідами відразу в кількох їдальнях міста. Для тих же, хто потребуватиме, ще й організовано стаціонарне оздоровчо-профілактичне лікування.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

100 років — не вік...

Мешканцеві села Тинне, що під Рівним, Сергію Горбатюку виповнилося 100 років. Сергій Матвійович — чи не найстаріший з поколінь репресованих, разом з родиною пізнавав, що таке Радянська влада, у сибірських таборах. Тинненський довгожитель мріє побачити Україну справді незалежною, квітучою державою.

Справив 100-річчя й мешканець ще одного приміського села — Великого Житина — Лазор Мельничук. Ювіляра привітав голова місцевого райгоспу Петро Катеринчик, вручив йому подарунок.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

Проблема

2. НА ОСТАННІЙ МЕЖІ. ЧИ НА ПЕРЕДОСТАННІЙ?

Перша вітчизняна божевільня виникла ще за Петра І. Перший законодавчий акт, що як-не-як врегульовував взаємини між психічно хворим, лікарем і державою — 5 січня 1988 р. Росія відмовилася від нього ще на початку року, затвердивши новий. Україна послуговується і сьогодні, хоч уже розроблений законопроект «Про психіатричну допомогу й охорону здоров'я», на думку міжнародних експертів, значно демократичніший за російський.

Порушувати це питання у пресі, не спираючись на авторитетні думки професіоналів, неможливо. А розроблений законопроект, мабуть, здійснить або ж революцію зверху, або — шокову терапію моралі знизу. Тому пропонуємо роз'яснення деяких принципових новаторських положень, що їх дали кореспондентові віце-президент Асоціації психіатрів України Михайло Рябокляч, головний психіатр Києва Олег Насінник, генеральний директор Київського спеціалізованого психоневрологічного об'єднання Владислав Демченко, заступник генерального директора Київського науково-виробничого об'єднання з охорони психічного здоров'я Юрій Юдин.

Перше — ніхто не може обмежити прав людини, крім органів, уповноважених на те державою. Питання про доцільність і недоцільність стаціонарного лікування психічно хворих розв'язує суд, а не лікар чи батьки.

Ось уже три роки київські психіатри мають справу з однією київською дамою. Розумна жінка, кандидат технічних наук, прагне будь-що запроторити до Павлівки свого... тридцятилітнього сина. Клопочеться про інвалідність, бо син посмів заявити, що... дорослий, хоче жити своїм життям. Прикметно, що під час обговорення законопроекту саме це право — добровільності лікування — викликало рішучий протест рідних. І, звичайно, не випадково, що найбільші у світі в'язниці, будинки для сиріт, старих, психічно хворих — у нашому суспільстві, яке не вирішувало проблему знедолених, ізолюючи їх.

Окрім того, законодавство має зафіксувати: психіатрична допомога надається, виходячи з пріоритету прав людини. І в даному разі йдеться не тільки про реабілітацію кількох десятків дисидентів, котрих усували з політичних міркувань, а про щоденні утиски прав людини на побутовому рівні, коли «в'язнями» стають винятково з наполегливих «прохань» рідних. Боронь Боже, не подумайте, що за стінами психіатричних лікарень — пекло. Там тільки — божевільня, куди потрапляти зайвий раз навіть хворій людині не в радість.

У пильного громадянина це мало б викликати зауваження: невже таке положення поширюється і на алкоголіків та наркоманів (що також вважається психвідхиленням). І тепер я громадянина шокую: за алкоголіками та наркоманами може бути закріплене право — бути ними. Так само, як Декларація прав людини закріплює за нею право розпоряджатися своїм життям на власний розсуд. Хоче сім'я жити з алкоголіком — нехай його терпить, не хоче — нехай лікує, а не шукає, куди б запроторити своє «нещастя» щодалі від дому. Не вплинули на авторів законопроекту й твердження, що пиятики часто скоюють тяжкі злочини. На те кажуть: неп'яниці також скоюють тяжкі злочини, і не рідше. Хіба можна ув'язнювати людину на підставі можливого злочину?!

Треба погодитися — не можна. До речі, лікареві розголошувати медичну таємницю також не можна, але це відбувається, на жаль, так часто, що в новий законопроект було спеціально введено положення про право на анонімне лікування... в державній лікарні. Цей пункт в основному розрахований на тих, хто соромиться або з якихось причин боїться говорити про свої хвороби на людях. Чим ще зарадити? У цьому також виявляється рівень культури. Столиця вирішила ввести анонімне лікування вже найближчим часом, не очікуючи закону. А зараз триває соціологічне дослідження: як поставляться до цього нововведення кияни.

І на цьому дозвольте поставити крапку і почекати, коли законопроект нарешті стане законом. Тільки прохання до ВР: не баріться. Хто знає, може за рік-два наших громадян порятують тільки психіатри?

Наталя ФІЛІПЧУК.

Чи будуть російські діти знову грати в «Зірницю»?

Через тиждень після кривавих подій у Москві робити серйозні висновки й глибокі узагальнення, звичайно ж, рано. Ще блукають містом та навколишніми лісами озброєні прихильники парламенту, ще чуються вночі постріли на вулицях, а на Ходинському полі, готові на перший поклик кинутися в бій, розташувалися табором елітні частини російських збройних сил.

НА ЗВ'ЯЗКУ МОСКВА

Проте аналіз того, що сталося, потрібен не лише Росії, а й для інших молодих держав, котрі намагаються будувати на уламках мілітаристської імперії громадянське суспільство.

Конфронтація у Москві сталася, гадається, ще на першому з'їзді нардепів. У тому, що їхній склад і переконання явно не відповідали розстановці політичних сил у Федерації, уже тоді було зрозуміло після години-другої перебування в Кремлівському палаці. Як і союзних, російських депутатів обирали під суворим і уважним контролем Комуністичної партії. І лише у великих містах демократи зуміли отримати певне число мандатів, та й то, згадаймо, серед кандидатів від реформаторських сил були і Бабурін, і Константинов, і Астаф'єв, і Челноков. Тобто головні організатори жорсткого протиборства з Президентом.

Інтелектуальний рівень депутатів російського з'їзду був край невисокий — «перші номери» одержали мандати союзних нардепів, а на республіканський з'їзд — «залишки». Далі — більше. Після краху імперії багато хто з старих партноменклатурників постарався влізти в республіканські нардепи у тих округах, де утворювалися вакансії. Я добре пам'ятаю, як обирали Єльцина Головою Верховної Ради. Кілька разів тоді голосував з'їзд — безрезультатно. «Дотиснув» Горбачов, котрий тоді так уже всім набив оскомину, що на зло йому республіканські «номенклатурники» проголосували за Єльцина, ненавидячи і його. Проголосували за принцине: з двох лих вибирають менше. Проголосували вже тоді переконані, що на першому ж крутому повороті відправлять опального секретаря Московського міськкому за узбіччя політичної магістралі. Це чудово розуміли і сам Єльцин, і його близьке оточення. Якихось нових надприродних ходів вони не стали продумувати, пішовши обкатаною радянською горбачовською колією. Щоб дистантуватися від парламенту, явному лідерові Росії була потрібна якась особлива посада. Таким стало президентство, але, на відміну від Горбачова, Єльцин вирішив звести між собою і народними депутатами непереборну стіну, провівши блискучу кампанію і одержавши мандат довіри всього народу.(А Горбачов підніс себе в Президенти келейно, руками тих самих союзних депутатів).

У своєму сходженні до Олімпу влади Борису Миколайовичу треба було на когось спиратися. Невелика компанія у нього була — в основному свердловські кадри, котрі працювали разом з Єльциним в обкомі. Інші «товариші» з'явилися уже дорогою. Так пристав Хасбулатов, так висунувся і Руцькой. Останній уславився всього однією промовою на захист Єльцина, причому прийшов для цього у ВР з лікарні, навмисне, не долікувавшись. Один яскравий виступ підніс цілком пересічного авіаційного полковника, змусив звернути на нього увагу. Досвідчені партапаратники, зайняті тоді «організацією багатопартійності», придумали під Руцького партію «Комуністи за демократію». Сама назва цього мертвонародженого дитяти напрошувалася на саркастичну посмішку. Це те ж саме, що організувати людоїдський клуб «Вегетаріанець».

Тоді й відбулося «диво Руцького». Зовсім імпозантна зовнішність, героїчна біографія, вміло підфарбована керованою пресою, молодість й простота у спілкуванні робили своє. Було надуто великого «мильного пузиря», котрий запишався як батько нації. Про те, що Руцькой свято вірив у своє «історичне призначення», свідчать багато його знайомих. Розмовляючи останнім часом з іноземними послами, полковник (пардон, уже генерал) полюбляв тицьнути перстом в стелю — кабінет Єльцина був поверхом вище — й сказати глибокодумно:

— Мій рейтинг вищий, ніж у декотрих.

На нещастя цієї країни, в Росії завжди любили вбогих, дурнів і вусатих політиків. Своїм зовнішнім виглядом і надуванням щік (отак от!) новоз'явлений «батько російської демократії» допоміг Єльцину сісти в президентське крісло. Немає сумніву, що свої відсотки на виборах він цьому тандему приніс, забравши їх у іншої не менше, так би мовити, героїчної особи — кандидата у віце-президенти «за Рижкова» — генерала Громова. Відтоді, схоже, Руцькой піднісся від усвідомлення власної гідності. Він почав дружити зі знаменитостями, відверто розмірковував про своє майбутнє президентство. Полковник уже рік тому активно приміривсь до вищої посади в Росії.

Та дилетант у політиці, Руцькой не розумів: охи захоплення провінційних дамочок — зовсім не є гарантією від краху. А він сам цей крах наближав. Причому не лише внутріполітичними звадами, боротьбою проти Єльцина, що стала відвертою уже давно, а й зовнішньополітичними ходами. Вперше полковник «лопухнувся» у Києві 24 вересня 91-го, коли наказав своїм підлеглим «розв'язати з Україною» прикордонні питання, а сам, зрозумівши, що назріває конфлікт, кинувся до Києва. Але не для врегулювання протиріч з новою державою, а для того, аби закликати киян, що прийшли з уже офіційно не дозволеними жовтосиніми прапорами до ВР, знову «об'єднатися в братському пориві» з росіянами. Далі — войовничі промови у Севастополі. Фактичне схвалення територіальних зазіхань ВР РФ до України... Жорстокість, непоступливість і солдафонська впертість Руцького вражали політиків багатьох країн. Гадаю: щоб скомпрометувати свого «віце», Єльцин довірив йому приймати вірчі грамоти й вести переговори з послами. Гіршої реклами годі було придумати.

Не маю сумніву, що до останнього моменту Руцькой був свято переконаний у тому, що народ любить його і відданий йому, що армія за першим покликом кинеться виконувати... Саме тому Руцькой прикликав в узятий в облогу «БД» усю свою сім'ю, розраховуючи на непорушність і повну безпеку цього нового «президентського бастіону».

Лілія ГЕОРГІЄВА.

(Закінчення в наступному номері)

Експрес-інформація

За переговори, але з міцною армією

«Азербайджан надає перевагу переговорному процесу, політичним методам вирішення проблем з Вірменією. Разом з тим, нам дуже важливо створити боєздатну національну армію», — заявив на церемонії приведення до присяги новообраний Президент республіки Г.Алієв. На його думку, найголовніші завдання для Азербайджану сьогодні — це зміцнення незалежності та державності, виведення країни зі стану війни, повернення окупованих вірменською армією територій. В економічній сфері зусилля нового глави держави, за його словами, спрямовуватимуться на створення цивілізованого ринку, причому в рамках СНД.

Звільнити місто Поті

Таку вимогу формуванням З. Гамсахурдіа висунули урядові війська Грузії. У разі неприйняття ультиматуму війська Е.Шеварднадзе почнуть штурм міста. Загалом ситуація в регіоні характеризувалася посиленням боїв.

Тим часом до Кутаїсі прибувають біженці з Абхазії. Там уже перебувають понад 14 тисяч евакуйованих людей. У місті зберігається спокійна обстановка, до магазинів без перебоїв надходить хліб.

А начальники генеральних штабів збройних сил Грузії і Росії підписали у понеділок договір «Про правовий статус військових формувань Росії», які тимчасово перебувають на території Грузії. Укладено також угоди, що регламентують проходження військових ешелонів, користування поштою і радіозв'язком, а також визначають використання полігонів, аеродромів і портів.

Львів — Перемишль: міцніють зв'язки

У Перемишлі (Республіка Польща) відбулися переговори представника Президента України у Львівській області С.Давимуки та голови обради М.Гориня з перемишльським воєводою А.Пензьолом. Обговорено широке коло питань співробітництва Перемишльського воєводства і Львівської області.

Китайський діловий десант

Учора в Києві, у Торгово-Промисловій Палаті, відкрилася виставка китайських товарів, яку організував китайський Комітет сприяння розвитку міжнародної торгівлі. Діятиме виставка до 17 жовтня.

Режим надзвичайного стану продовжено

До 18 жовтня указом Президента Росії продовжено дію надзвичайного стану в Москві. В указі, зокрема, сказано, що надзвичайний стан продовжено з метою подальшої нормалізації становища у столиці і гарантування безпеки мешканців міста.

Міністр охорони здоров'я РФ, генерал-полковник медичної служби Е.Нечаєв оголосив учора дані про тих, хто постраждав у період жовтневого заколоту. Зокрема, Міністерство охорони здоров'я РФ офіційно зареєструвало 142 загиблих, 359 чоловік перебувають у лікарнях та шпиталях міста. Серед них всього 65 військовиків, решта постраждалих — цивільні.

Російські пропозиції неприйнятні

Міністр закордонних справ Молдови М.Циу під час виступу на Генеральній Асамблеї ООН розповсюдив заяву. У ній сказано, що його уряд виступає проти надання російській армії спеціального мандату ООН на проведення миротворчих операцій у «гарячих точках» на території колишнього СРСР. Що стосується 14-ї російської армії, розміщеної нині в Молдові, М.Циу зазначив: її перебування у східних районах республіки небажане. На його думку, у такий спосіб Росія прагне утримувати Молдову у сфері свого впливу.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Про офіційне неофіційно

На іспанській землі — фієста

Сьогодні в Іспанії свято — День іспанської нації. 12 жовтня стало для іспанців святковим з 1492 року. Понад п'ятсот років тому мореплавна експедиція, очолювана Христофором Колумбом, відкрила новий континент — Америку.

А для мешканців області Арагон День іспанської нації — подвійне свято. Адже 12 жовтня для католиків це ще й день святої діви Пілар, яку арагонці вважають своєю покровителькою. Тому в день свята в столиці Арагону Сарагосі з великого католичного собору діви Пілар на центральну площу виносять статую покровительниці арагонців й покладають до неї квіти. Люди вбирають національні строї, прикрашають будинки квітами, танцюють й співають просто на вулицях.

З нагоди Дня іспанської нації Посольство Королівства Іспанія влаштовує урочистий прийом.

Влас.інф.

Америка співпрацювати згодна, напевно, й чекати залишилось недовго

«Допомога Україні у її складних економічних проблемах дуже важлива для американських інтересів», — зазначив посол з особливих доручень, спеціальний радник держсекретаря США у справах нових незалежних держав Строб Телбот, виступаючи минулого тижня на слуханнях у підкомітеті конгресу.

У своїй доповіді С.Телбот наголосив, що до цього року адміністрація Президента Б.Клінтона рекомендувала, щоб Сполучені Штати більше робили для допомоги у зміцненні крихкої демократії України і для заохочення її хитких зусиль, спрямованих на здійснення економічних реформ.

Проте посол з особливих доручень дав зрозуміти конгресменам, що доки питання радянської ядерної зброї, розміщеної на Україні, залишатиметься нерозв'язаним, «це буде перешкодою не лише для американсько-українських відносин, а й для відносин України і міжнародного співтовариства».

І все ж у доповіді чітко простежується думка, що питання про приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та СНО-1 бачиться у Вашингтоні як не такий вже й нерозв'язний вузол.Бо, вважає посол, розв'язання цього питання, як і питання економічних реформ, поки що гальмує політична криза в Україні: протистояння виконавчої та законодавчої влад.

Однак С.Телбот вважає, що питання співробітництва з Україною будуть невдовзі розв'язані. «Ми можемо сподіватись, що патову ситуацію буде невдовзі розв'язано. Бо депутати вже погодилися провести дострокові вибори парламенту та Президента наступного року».

Фотофакт

Бідність не вада, а шлях до смерті

Загроза людству з боку «чуми XX століття» — СНІДу — в деяких регіонах земної кулі останнім часом відтіснила навіть страх перед екологічною катастрофою. Настороже те, що ця небезпечна хвороба, за даними німецького журналу «Шпігель», до 2000 року найбільш вразить такий густо населений континент світу, як Азію. До кінця цього століття деякі південні й південно-східні азіатські держави випередять сьогоднішнього лідера у захворюванні на СНІД — Африку.

На знімку: головною постачальницею бранок цієї небезпечної хворобі залишається бідність. Сотні молодих жінок з найбідніших країн азіатського регіону змушені продавати себе, аби вижити самим і не дати загинути своїм сім'ям. Саме ці жінки є носіями і розповсюджувачами вірусу набутого імунного дефіциту.

«Червону руту не шукай вечорами?»

— в кінці цієї фрази, винесеної мною в заголовок, кожен із вас, шановні читачі, може домислити або знак оклику (ствердження), або знак питання (сумнів), —як хто відчуває і думає, як кому, врешті, розуміється і мислиться співачка, без якої особисто я не уявляю української естради.

Та наразі я ось уже кілька років відчуваю дивне занепокоєння, прислухаючись на льоту до радіо, дивлячись той чи інший державний концерт, — а де ж, де вона? Коли її буде оголошено, — і вийде на сцену, — легка, незмінно чарівна, завжди — щира в пісні, з тонким профілем, з тільки їй притаманним трагічним і нервовим порухом зап'ястя руки, що стискає мікрофон, з голосом, у якім так характерно сплітається і легка молдавська гортанність, і українська широта, і одвічна жіноча невиказана таємниця, і ніжність, і пристрасть, і ще щось, закодоване в тому голосі й покладене на слова і музику Івасюка, з чим прийшла до нас і за що ми її полюбили, — де ж Софія Ротару? Невже минув наш час — час її покоління, покоління Володимира Івасюка, що летючою зіркою осяяв усе те живе і рідне, що було в кожному з нас?.. Чи, може, вона сама зреклася своїх пісень, української сцени, нас, — тих, хто любив її постійною ніжною і відданою любов'ю?..

Її біографія, її поступ творчий, її успіхи приваблювали не лише журналістів, яким було легко писати про неї, — дівчатко із буковинських Маршинців, донька співучої багатодітної сім'ї, що не цурається свого роду, вихованка художньої самодіяльності, учасниця багатьох фестивалів, переможниця конкурсів, — вітчизняних і зарубіжних, улюблениця публіки. Привітна і стримана водночас, з кожною новою піснею все більше прихильників, все більше того, що зветься популярністю: радіо, телеекран, відгуки та інтерв'ю в пресі, — врешті, — московські «Голубые огоньки», київські державні концерти, перемоги в Сопоті, перші зарубіжні гастролі,і все ж, знову і знову: «Червону руту не шукай вечорами».

Її пароль, пароль української пісні — ось ми які, — молоді, гаптовані, красиві, не схожі на інших!

... Після смерті Володимира Івасюка, яка вдарила кожного з нас, ми розуміли: щось мало статися і з нею. Не таке роковане, не таке страшне, але щось небезпечне, те, що сидітиме в ній, як міна уповільненої дії, і ніхто, крім неї самої, не зможе знешкодити чи помилитись, — отой єдиний раз. Доля — велика вигадниця, народила їх в одному краю. Йому дала талант пісні, їй — талант голосу. Його мелодія — первісна чистота і сила, помножена на буковинську легенду і казку, її голос — язичницька природа буковинської молдаванки, що випоєна чар-зіллям, скупана в горіхових росах, перемита колись білими пісками Прута — вибухнули квіткою червоної рути. Найзагадковішою квіткою України — інші квіти, навіть троянди, втрачають свою красу у порівнянні з нею... Хто міг в той час прийти до неї з словом і мелодією, які б не наслідували Івасюка, а були рівні їм?.. Природа не терпить повторів. Вона це відчула інтуїтивно. І почала шукати порятунку в самій природі. Власній. Молдаванській. Відтоді, оголошуючи її вихід, всі чіткіше вимовляли прізвище Ротару. Не Софія Ротар, а — Ротару. Молдаванка з Буковини. З Маршинців, де половина села вимолювала, вишіптувала, виспівувала свої болі молдавською.

І вона почала це робити — її тодішні концерти — це пісні Володимира Івасюка і народні молдавські. Хтось зневажливо кидав: «Нафталін». Хтось зловтішався: «Ненадовго вистачить». Хтось слухав і — почув! Почули Ротару і в Молдавії, і сказали: «Наша!» І ми, ревнуючи непомалу, підспівували: «Мой белый город, ты цветок из камня», — композитор Євген Дога, відомий своїми прекрасними музичними версіями популярних фільмів, — композитор пісень Софії Ротару. Молдавська мелодія стала мелодією, на якій відзвучала її дівоча пісня, — на сцені ми бачили молоду жінку, що входила в своє жіноцтво рішуче, як у річку: не скаламучуючи її, а обіймаючи ніжними руками. Дівоча пісня — це виклик, захват, закоханість, непокірність, і все це ми бачили в ній, юній Софії з Чернівців. Жіноча пісня — пристрасть, гордість, таємниця, драма. Кожна з цих барв вимагала мелодій нових. І слів нових.

Їй не хотілося переспівувати себе вчорашню. Сьогоднішнє стелилося теж непевне, як буковинська осіння погода. Масштаб обдарування не вміщувався в провінційні рамки, а тінь провінції могла вигулькнути будь-коли і втопити в собі все — голос, молодість, амбіції. Будьмо щирі: не один з тодішніх українських митців долав провінційні відстані до Києва через Москву. Їхали в златоглаву письменники і сценаристи, художники і скульптори, композитори і співаки. Обраний жанр, чи, скоріше, природа обдарування Софії Ротару — сучасна пісня. Та, що примушує нас перевести подих, всміхнутися, покрадьки зітхнути. Та, яку не можна чекати довго. Вона повинна народитися і звучати сьогодні. Звучати стільки, на скільки в тебе вистачить духу, серця, голосу, таланту. Відзвучавши, вона стихає, як стихає срібна креш на весільнім бокалі чи надріз на батьківськім одвірку, аби засвідчити в споминах твою колишню радість чи твій зріст, тобою ж перевершений. Більше того, ці сучасні пісні, що прийшли з вуст талановитих співаків, засвідчують ще й чиюсь молодість, кохання, втрати. Інакше — звідки ностальгія за піснями Олександра Вертинського і Петра Лещенка, Клавдії Шульженко і Юрія Гуляєва?

Софія Ротару: пісня і доля

Софія Ротару сімдесятих років була ще надто молодою співачкою, аби залишитися виконавицею кількох пісень. І вона була занадто самотньою, аби встояти наперекір течії, що диктувала свої правила для тих, хто обрав сучасну пісню. Кілька пісень І. Поклада не могли врятувати її, виконавицю пісень В. Івасюка. Євген Дога теж не став музичним перекладачем її таланту, її замірів, врешті, її амбіцій. Отже, шлях на Київ лежав через Москву.

Дивні шляхи до визнання єднають провінціалів за походженням: Євген Мартинов до Москви прибув теж з України — з донецького краю. Та хто тоді пов'язував з українською мелодикою пісні Євгена Мартинова? Хіба що вона, Софія Ротару, яка вже встигла у запалі суперечки сказати комусь: «Українська пісня — це не лише українські слова». Поет Андрій Дементьєв, багаторічний редактор «Юности», знайшов слова до мелодій Євгена Мартинова. Більше того, він писав сюжетні тексти, які дали змогу Софії Ротару не лише співати, але й грати свої пісні. А потреба гри в ній завжди була. Вона грала свою роль — роль Співачки, чітко відмежовуючи особисте, потаємне, від того, що хотіла нам розповісти в піснях. Града жінок — щасливих і не дуже, проникливих і наївних, але завжди — утаємничених відчуттям присутності душі — у тому її християнському розумінні, яке, здається, нині назавжди полишило біляві, руді, чорнявенькі миловидні голівки деяких сучасних співачок... Все це й створило їй те становище, яке не лише багато від чого звільняло, але й багато до чого зобов'язувало.

Ну звичайно ж, і я пам'ятаю «Я, ты, он, она — вместе целая страна», але я, перш за все, пам'ятаю й те, що жоден концерт Софії Ротару не відбувся без української чи молдавської пісні. Без пісні Володимира Івасюка. Чи не з голосу Софії Ротару, не з її платівок та записів вивчили їх ті молоді виконавці, що зазвучали на фестивалях, присвячених пам'яті композитора? Пам'ятаю останній фестиваль Володимира Івасюка в Чернівцях, де було «багато кликаних, але мало вибраних», благосні лиця нагороджених і тих, хто нагороджував, де серед членів жюрі не знайшлося місця Софії Ротару, як і не вистачило ефіру для її голосу в цей день.

У Києві навесні і влітку концертні зали не дивилися порожніми очима стільців: відбувалися бенефіси місцевих знаменитостей і не лише місцевих; на вечорі В. Бистрякова співали Катя Семенова і Ніколай Карачінцев, інші московські співаки. А в цей же приблизно час «Останкіно» давало запис концерту-звіту про двадцятип'ятирічну роботу (навмисно вживаю — роботу. Л. Г.) Софії Ротару. Програма, що складалась з двох відділень, звалася «Квіти Софії Ротару». Перше відділення — майже всуціль з пісень Володимира Івасюка. Друге — з тих пісень, що виконувалися протягом наступних років творчого життя співачки, Народної артистки України. Зал шаленів від захвату. Спонсори сяяли, незважаючи на великі видатки.

У концертному залі «Росія» забули про ядучі нападки московських газет на «братьев-хохлов» і, не шкодуючи долонь, по-московськи «акаючи», підспівували Софії Ротару. Власне, вона й сподівалася на це, — не на поблажливе ставлення до неї, хай і визнаної, але не «нашої» буковинки, що заради сценічного шарму демонструватиме свою етнічність, — а на повагу, яку здатна викликати сила пісні, самість мелодії, окремішність культури. Вона, Софія Михайлівна Ротару, дозволила собі в той вечір продемонструвати лише єдине: дивіться, з якої висоти я починала, з якою піснею прийшла, на якому просторі увірвалося будівництво мого пісенного мосту, що втратив колись основну підпору... Над проваллям зависала його середина. Тоді вона почала будувати цей міст з іншого боку. Того вечора обидві половини мосту з'єдналися. Вона ступила на нього і повернулася лицем туди, звідки починала. Можна було повертатися...

Українське телебачення, либонь, шануючи авторські права своїх «старших братьев»-останківців, навіть перше відділення програми «Квіти Софії Ротару» не записало. Не зважили на те, що в концерті брали участь оркестр Чернівецької філармонії «Черемош», ансамбль народного танцю «Смеречина», що в ньому прозвучали маловідомі пісні Володимира Івасюка. Можливо, що, як завжди, не вистачило «технічних можливостей». А, можливо, тому, що «вона — не наша...» А таке вже казали не раз.

А й справді, чия вона? І чиї Юрій Гуляєв та Бела Руденко? Чий композитор Грабовський? Чиї актори Лановий, Купченко? Режисер Роман Віктюк? Чиї вони, діти України, митці Божою милістю, забрані з неї, вивезені не тільки ласішим шматком насущного, але й бажанням — будьмо відверті — вдихнути свіжішого повітря, ніж задуха інтриг місцевих товаришів, що керували державою, читай — словом, піснею, долею митця.

Чия вона, Софія Ротару? Можливо, нам могли б це пояснити Володимир Івасюк або композитори Мартинов та Йон Теодорович, що дали змогу працювати їй пізніше — з тою амплітудою, на яку були здатні. Але їх уже нема з нами. Залишилися пісні, виконані Софією Ротару...

Чия вона, — може, скажуть нам про це в Криму, — ось уже скільки років живе тут Софія Ротару, і, забувши про свою схильність зараховувати Крим до матінки-Росії, стоять під дверима будинку співачки її прихильники, покалічені діти сучасності, в яких, може, тільки й оживає щось, коли вони чують її голос, її «Червону руту»... Маленька діаспора Софії Ротару в Криму колись запалювала «Кримські зорі». Тепер вони не горять. А чому б не засяяти їм у севастопольському небі? Можливо, комусь би стало видніше...

Діаспора — це вона. І, звичайно ж, Анатолій Євдокименко, народний артист України. Незмінний її партнер, друг, режисер, художній керівник, продюсер, — словом, один у всіх тих ролях, без яких просто неможливо бути королевою, бути співачкою, врешті, витримати цей марафон. Ах, як хотілося мені написати про те, що 22 вересня 1993 року подружжя Софія Ротару — Анатолій Євдокименко відзначили своє срібне весілля, що й цей день, який у календарях року значиться як день осіннього рівнодення, з ними буде їх цілком дорослий і дипломований син Руслан. І що згадається їм, либонь, не один смішний чи печальний випадок, який, можливо, вони б відкрили і для наших читачів. Скажімо, детально переповіли б гастролі в Ізраїлі, в Німеччині, в Австралії. Та чомусь Софія Михайлівна говорить: «А ви знаєте, один поважний пан з України сказав українцям в Австралії: «Вона не наша», — якраз напередодні моїх гастролей там. А чому ж я «не наша» Не своя? Я люблю Україну. Я тут народилася. Це моя земля, тут моя мама, моя сім'я, мій чоловік українець. І я завжди буду репрезентувати Буковину, Україну, — хоче цього хтось чи ні...»

У відповідь я запитала, з ким з українських композиторів працює Софія Михайлівна сьогодні.

— Відновлюю пісні Володі Івасюка. Готую друге відділення в своїй програмі...

Навмисно не продовжую її відповіді на своє запитання, не називаю імен тих наших композиторів, кого вона назвала, — хочу поміркувати над тим, що вже сказано. Чому, коли ми визнаємо, що трагічно-загадкова смерть Володимира Івасюка не лише позбавила нас можливості дожити до розквіту його таланту, але й убила цілу гілку музичної культури України, ми не можемо зрозуміти, що ця ж смерть примусила Софію Ротару шукати іншого шляху для розвитку свого таланту, шукати пісень, які б не тільки писалися і виконувалися, але й лягали б на людські серця... Міст, який вона щойно збудувала, широкий — ним можуть пройти троє — поет, композитор і вона, Софія Ротару. Та визнаймо, що ми не допомагали їй, і тепер байдужі до її клопотів. Мовляв, кому багато дано...

І відбираємо, — перш за все у себе — можливість бачити її ведучою якоїсь постійної української телепрограми, присвяченої пісні, чи керівником курсу виконавців сучасної пісні, чи головою жюрі якогось конкурсу. Адже її досвід — теж наш, для нас здобувався. Погляньте, як точно вона характеризує популярних співачок, з якими пов'язує майбутнє сучасної української пісні: Оксана Білозір — образ душі; Таїса Повалій — прекрасні голосові дані; Ірина Білик — сучасність, ніжність; Віка Вародій — безпомильно найшла свій самобутній образ...

Навряд чи хтось не погодиться зі мною у тому, що кожен із співаків (читай: літераторів, кіношників, митців), шукаючи свій стиль, свій образ, орієнтується не лише на зроблене своїми національними попередниками, але й пильно вивчає досвід сусідів, досвід — бодай сучасної — світової культури. Хочемо ми це визнавати чи ні, але нинішній глядач чи слухач сам порівняє свою національну сцену з тим, що чує і бачить бодай по телевізору. Мені здається, що на хвилі захоплення можливістю демонструвати все, що нині співається у нас удома, наші сучасні співаки втратили здатність самокритично оцінювати зроблене ними у порівнянні з тим, що вже було досягнуто іншими — і у нас, і, як тепер мовиться, у близькому зарубіжжі, й у світі. Наступний етап, що нас чекає, якщо ми й надалі діятимемо так само, — безнадійна провінційність, на подолання якої потрібні будуть роки й роки.

Наявність таких постатей, як Софія Ротару в сучасній пісні, свідчать про вже досягнутий рівень, взяту планку. І, якщо продовжити спортивну термінологію, — це як граючий тренер. То чому ж їй не бути серед учасників концертів, де щедро представлена творча молодь? Її довершеність тільки підкреслить новизну пошуків, якщо такі наявні. Адже сучасна українська пісня, відродження якої так широко декларується нині, має свою систему цінностей. Ім'я Софії Ротару, — хотілося б цього чи ні тим, хто так швидкодумно оголошує її як «не нашу», посідає там помітне місце, яке ніхто не здатен зайняти...

То що ж діється з нами, дорогі сучасники? Що ж таке трапилося протягом останніх років, що і у найскрутнішій скруті ми такі марнотратні? Та це ж їхні імена, їхні голоси репрезентували «солов'їну Україну» — Ніна Матвієнко і Софія Ротару. Тож хіба не заслужили ці співачки, народні артистки України, щоб усе ними зроблене було зібране, упорядковане, донесене до людей? Невже воно вічне в нашій українській ментальності, оце непоспішання оцінити, віддячити, зберегти?

Софія Ротару завжди була стриманою у спілкуванні з газетярами: «Хочу, щоб про мене знали все, як про співачку, але не все про мене. Хай моя загадка буде зі мною».

Що ж, можливо один із секретів постійної глядацької любові до неї в тому, що ось уже скільки років свою загадку вона носить у собі. Її піснями і нею можна захоплюватися, можна розчаровуватися, але саму її — самобутню, святкову, яскраву творчу особистість не забудеш. Стає порожньо й прісно в уже прожитих роках без Софії Ротару. Стає незатишно і ніяково у теперішньому часі без загадкової квітки — червоної рути. Нашої квітки...

Любов ГОЛОТА.

Інформація про випуск акцій акціонерного комерційного банку «ФІНБАНК»

ВІДКРИТА ПЕРЕДПЛАТА АКЦІЙ БАНКУ

Збори засновників-акціонерів (Протокол № 1 від 27.08.93 р.) у відповідності до Установчого договору ухвалили створити акціонерний комерційний банк «Фінбанк» м. Одеси у формі акціонерного товариства відкритого типу із статутним фондом 1 млрд. 200 млн. (один мільярд 200 мільйонів) карбованців і випустити цінних паперів у вигляді простих іменних акцій номінальної вартістю 100 000 (сто тисяч) карбованців кожна кількістю 12 000 штук.

Засновники банку передплатили 8600 акцій. Решта акцій розповсюджується у вільній передплаті.

Емісія акцій проводиться за серією А під номерами 00 001—12 000.

Предмет і мета діяльності банку — використання залучених і власних кредитних ресурсів банку на фінансування програм приватизації, розвитку підприємств, різноманітних форм власності, насичення ринку товарами народного споживання, прискорення розрахунків.

Повна фірмова назва банку — акціонерний комерційний банк «Фінбанк» м. Одеси. Скорочена назва — АКБ «Фінбанк».

Передплатниками акцій можуть бути юридичні та фізичні особи.

Після сплати повної вартості заявлених акцій акціонер одержує спершу сертифікат, а потім акції.

Початкові внески вносяться на рахунок 467 710 в Одеському обласному управлінні Національного банку України, МФО 3280278, код 108.

В рахунок оплати акцій можуть бути передані будинки, транспорт та інше майно, а також майнові права та грошові кошти в іноземній валюті.

Акціонери мають право брати участь в управлінні банком особисто або через своїх повноважних представників. Одна акція дає право одного голосу.

Акціонери мають право одержувати дивіденди від діяльності банку, отримувати інформацію про стан справ банку, а також інші права, передбачені законодавством України і Статутом банку.

Розмір оплачуваних дивідендів визначається загальними зборами акціонерів один раз на рік, в місячний термін після проведення загальних зборів акціонерів, за результатами підсумків фінансового року.

Терміни передплати акцій:
початок: 12 жовтня 1993 р.;
закінчення: 12 грудня 1993 р.

Розміщення акцій здійснюється АКБ «Фінбанк» самостійно. Про день проведення установчих зборів передплатники акцій будуть повідомлені додатково.

Юридична адреса і адреса передплати: Україна, 270104, м. Одеса, вул. Димитрова, 13, тел 63-27-61, 28-03-85.

ФІНАНСОВО-ХОЛДИНГОВА ГРУПА
«UNICO LTD»

1. Контрактові поставки більш як 30 видів натуральних соків виробництва Австрії.

Гарантуємо високу якість та низькі ціни.

Можлива оплата у карбованцях за біржовим курсом.

Банківська гарантія поставки надається.

2. Поставки автоелектронавантажувачів та електротельферів болгарського виробництва.

3. Бензин АИ-76 двадцятитонними бензовозами (оплата за фактом).

Телефони: (044) 244-54-09, 244-54-19.

Факс: (044) 244-54-07, 244-54-08.

ХЛОРОПРЕНОВИЙ КАУЧУК

БАЙПРЕН-330

виробництва Німеччини

Тел. (044) 216-53-18

Тел./факс (044) 216-89-25.

КУПИМО БЕЗГОТІВКОВУ

ВАЛЮТУ

Тел. (044) 417-61-45.

Фірма «Ятрань» реалізує електромеханічні друкарські машинки «Ятрань» з російським, російсько-українським та латинським шрифтом.

Телефон у Києві: (044) 546-63-27.

КОНЦЕРН «ОМЕТА» РЕАЛИЗУЕТ:

мазут М-100;

дизельное топливо Л-40, Л-02-62.

Минимальная партия — 500 тонн.

Товар в Киеве.

Телефон: (044) 417-31-83.

Организация со склада в Киеве реализует: АБП-8 (контейнерные заправки); бензоколонки КР-50; емкости для хранения бензина (25 куб. м и 5 куб. м); дистанционный пульт оператора АЗС.

Тел. 224-41-55, т/ф 212-48-03.

Комплекти АЗС.
Тел. (044) 472-97-66.

OMETA fund

ІНФОРМАЦІЯ

ПРО ВИПУСК АКЦІЙ (ПРОСПЕКТ ДРУГОЇ ЕМІСІЇ) АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «ОМЕТА XXI СТОЛІТТЯ»

I. Основні дані про емітента

Національний Інвестиційний Фонд «ОМЕТА XXI СТОЛІТТЯ» (надалі — «Фонд») заснований як акціонерне товариство відкритого типу 21 грудня 1992 року на підставі рішення зборів засновників (протокол № 1 від 21 грудня 1992 року).

Фонд зареєстровано 2 серпня 1993 року рішенням держадміністрації Шевченківського району м. Києва (реєстраційний номер 0091-4517-АТ).

Юридична адреса Фонду: 252655, МСП, м. Київ, вул. Артема, 18.

II. Інвестиційна декларація

Основною метою здійснення інвестицій є забезпечення доходності вкладень та приріст вкладених коштів юридичних і фізичних осіб.

Інвестиції Фонду спрямовуються у найбільш перспективні галузі економіки з метою одержання високого та сталого доходу, надійного вкладення залучених коштів, підтримки їх ліквідності. Фонд здійснює інвестиції в короткострокові грошові зобов'язання, в тому числі в депозитні сертифікати, строкові депозити, банківські векселі національних та іноземних компаній, інші короткострокові зобов'язання з коливною та гнучкою процентною ставкою, а також в акції і облігації вітчизняних та іноземних підприємств, об'єкти приватизації, в паї та нерухомість, інші активи.

III. Відомості про наступний випуск цінних паперів

Рішення про проведення другого випуску акцій Фонду прийнято на зборах Ради Фонду (Протокол № 2 від 19 серпня 1993 року).

Плановий обсяг емісії 500 (п'ятсот) млн крб.

Вид цінних паперів, які випускаються в обіг, — прості іменні акції у кількості — 500000 (п'ятсот тисяч) шт.

Привілейованих акцій немає.

Номінальна вартість однієї акції — 1000 (одна тисяча) крб.

Акції випускаються однією серією АБ з початковими номерами від 000001 до 500000 включно.

Дата початку розміщення акцій — 15 жовтня 1993 року.

Дата закінчення розміщення акцій — 15 квітня 1994 року.

IV. Відомості про попередній випуск акцій

Загальна сума першого випуску — 500 (п'ятсот) млн. крб.

Вид акцій, які були випущені, — прості іменні. Привілейованих акцій немає.

Номінальна вартість однієї акції — 1000 (одна тисяча) крб.

Кількість акцій, які були випущені, — 500000 (п'ятсот тисяч) шт.

Передплату акцій першого випуску було проведено шляхом відкритого розміщення їх серед широкого кола інвесторів України та країн близького зарубіжжя.

V. Відомості про засновників Фонду

Серед засновників Фонду — акціонерні товариства «ОМЕТА inster», «ОМЕТА trust», Товариство з обмеженою відповідальністю «ОМЕТА business», спільне українсько-американське підприємство «Динамо-Атлантик», комерційно-консультаційний центр «Славутич», господарська асоціація «Проммонтаж», науково-виробниче об'єднання кооперативів «АРЕАЛ», торговий дім «ВЕМА», міжнародна адвокатська компанія «ВІМ», орендне підприємство «Київсоюзшляхпроект», газета «Закон і бізнес», газета «Киевские ведомости», орендне підприємство Білоцерківський ДБК.

VI. Органи управління Фонду

Органами управління Фонду є:

— Загальні збори акціонерів;

— Рада Фонду;

— Правління.

Вищий орган управління Фонду — Загальні збори акціонерів, у яких беруть участь всі акціонери. У період між загальними зборами вищим органом управління Фонду є Рада Фонду.

VII. Відомості про інвестиційного керуючого Фонду

Інвестиційним керуючим Фонду є АТ «ОМЕТА trust».

АТ «ОМЕТА trust» засноване 12 серпня 1992 року, зареєстроване 26 серпня 1992 року (реєстраційний номер 0091—2358-АТ).

АТ «ОМЕТА trust»—юридична особа, має власний баланс, розрахунковий рахунок.

АТ «ОМЕТА trust» має дозвіл № 57 від 1 жовтня 1992 р., виданий Мінфіном України на здійснення операцій з цінними паперами, а також ліцензію Фонду державного майна на здійснення посередницької діяльності в приватизації майна державних підприємств № 5 від 1 грудня 1992 року.

VIII. Відомості про незалежного аудитора Фонду

Незалежним аудитором Фонду є фірма «Зовнішінформаудит». Юридична адреса: м. Київ, вул. Шовковична, 30/35.

IX. Відомості для акціонерів

У ході розміщення акції продають як юридичним, так і фізичним особам з оплатою готівкою та за безготівковим розрахунком.

Акції можуть оплачуватися за рахунок грошових коштів громадян та юридичних осіб. Плановано також можливість придбання акцій за рахунок приватизаційних коштів громадян.

Кожний акціонер має право брати участь у Загальних зборах акціонерів персонально або через уповноваженого представника.

Право голосу на Загальних зборах акціонерів надає пакет з 50 акцій відповідно до Статуту Фонду.

Акції розповсюджують за курсовою вартістю, яка встановлюється згідно з попитом.

Фонд зобов'язується викупувати акції у акціонерів за ціною, не нижче ніж вартість чистих активів, що припадають на одну оплачену акцію.

Чисті активи інвестиційного Фонду — це величина, яка визначається як різниця між розміром вартості майна Фонду, до складу якого входять довгострокові та поточні активи, і короткостроковими та довгостроковими зобов'язаннями Фонду на єдину розрахункову дату.

Кожний акціонер має право на отримання дивідендів, а в разі ліквідації Фонду — на відповідну частину його чистих активів пропорційно до кількості акцій, якими він володіє.

Дивіденди виплачують за підсумками фінансового року не пізніше як через місяць після проведення чергових Загальних зборів акціонерів. За рішенням Ради Фонду виплата дивідендів може здійснюватися двічі на рік або щоквартально.

Дивіденди нараховують лише на повністю оплачені акції.

Дивіденди виплачують за місцеперебуванням емітента. Несплачені суми депонуються на рахунку Депозитарію Фонду.

X. Чинники ризику в діяльності емітента

Особи, які бажають стати акціонерами АТ «Національний Інвестиційний Фонд «ОМЕТА XXI СТОЛІТТЯ», повинні враховувати чинники ризику, що можуть призвести до зниження рівня дивідендів:

— негативні зміни у податковій політиці уряду щодо фінансових посередників;

— гальмування процесу приватизації та акціонування державних підприємств.

Акції можна придбати за адресою:

м. Київ, вул. Мечникова, 3, тел. 225-13-03;

м. Київ, вул. І. Кудрі, 31а, тел. 268-84-86, а також у філіях АТ «ОМЕТА trust» в обласних центрах та інших містах України.

Голова правління фонду
П. СТУКОНОГ.
Інвестиційний керуючий фонду АТ «ОМЕТА «TRUST»
Президент
О. КЛІВАНСЬКИЙ.

На здобуття Державної премії України з архітектури 1993 року

Міністерство України у справах будівництва і архітектури та Спілка архітекторів України повідомляють, що у відповідності до «Положення про Державну премію України з архітектури», рішенням спільного засідання колегії Мінбудархітектури України і президентської ради Спілки архітекторів України до участі в конкурсі на здобуття Державної премії України з архітектури 1993 року допущено такі роботи:

реконструкція Театру юного глядача в Києві по вул. Липській, 15. Авторський колектив: Р. М. Гупало, В. М. Ступнікова, О. Д. Ясудович — архітектори, В. Т. Вислоух, В. М. Міін, Р. М. Шухман —інженери;

санаторний комплекс «Карпати» на 500 місць у Трускавці Львівської області. Авторський колектив: О. П. Грищенко, О. А. Скоп — архітектори, В. Д. Герасимов (посмертно), А. Д. Єрьомін, Я. М. Козар, В. М. Кушнір, Т. Д. Уєчко — інженери, Л. Я. Грицак — головний лікар санаторію «Карпати»;

реконструкція бульвару в Житомирі. Авторський колектив: Т. О. Давиденко, М. П. Іванчук, М. Я. Ксеневич, В. М. Онищенко, В. Ф. Присяжнюк, Б. К. Романенко, П. А. Тарасюк — архітектори, М. А. Білоус — інженер;

школа на 33 класи в мікрорайоні 13-Б житлового масиву Оболонь у Києві. Авторський колектив: І. С. Авдєєв, В. М. Ісак — архітектори;

школа плавання по вул. Героїв Сталінграда, 45, у Києві. Авторський колектив М. І. Кульчинський, В. В. Кацін — архітектори;

зведена схема районного планування України. Авторський колектив: Ю. М. Білоконь, О. О. Мазуркевич — архітектори, Л. А. Акімова, В. І. Нудельман — економіко-географи, А. К. Донець (посмертно), О. В. Міщук, Е. В. Шаповалов — інженери, Н. Ф. Ліштаєва — інженер-картограф.

Міністерство України у справах будівництва і архітектури та Спілка архітекторів України звертаються до громадськості, творчих спілок, проектних, науково-дослідних та навчальних інститутів, установ, організацій і редакцій газет та журналів з проханням узяти участь в обговоренні названих об'єктів.

Усі відгуки та побажання просимо надсилати до Міністерства України у справах будівництва та архітектури на адресу: 252133, Київ-133, бульвар Лесі Українки, 26, телефон 295-24-81.

Спорт

ЗБІРНА ВИРУШАЄ ЗА ОКЕАН

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 10 тур.

«Шахтар» — «Таврія». 2:0 (0:0). Суддя Арановський (Київ). 2000 глядачів. Голи: Кривенцов (52), Воскобойник (82).

«Кремінь» — «Нива» (Тернопіль). 0:0. Панчик (Сімферополь). 5000.

«Карпати» — «Чорноморець». 0:1 (0:1). Татулян (Київ). 5000. Гусейнов (22).

«Дніпро» — «Кривбас». 2:1 (0:1). Сельменський (Ужгород). 5000. Беженар (85, з пенальті, 89) — у господарів, Яковенко (35) — у гостей.

«Металург» — «Торпедо». 1:1 (1:1). Мельничук (Сімферополь). 5000. Ветров (12) — у господарів; Скрипник (29) — у гостей.

«Металіст» — «Нива» (Вінниця). 0:2 (0:1). Ярменчук (Київ). 2500. Турчиненко (37), Данилишин (72).

«Верес» — «Волинь». 0:0. Грисьо (Львів). 24000.

«Темп» — «Буковина». 1:0 (1:0). Зань (Львів). 10000. Т. Капанадзе (31).

«Динамо» — «Зоря-МАЛС». 1:0 (0:0). Сидор (Львів). 3500. Леоненко (76, з пенальті).

	В	Н	П	М	О
Динамо	9	1	0	21—8	19
Чорноморець	6	2	2	16—9	14
Шахтар	6	2	2	16—9	14
Дніпро	6	2	2	14—8	14
Верес	4	4	2	12—5	12
Темп	3	5	2	10—7	11
Нива Тр	4	2	4	13—9	10
Кривбас	4	2	4	8—7	10
Зоря-МАЛС	4	1	5	8—14	9
Таврія	3	3	4	10—9	9
Волинь	3	3	4	7—8	9
Торпедо	2	5	3	6—8	9
Карпати	2	4	4	6—9	8
Буковина	2	3	5	9—11	7
Нива Вц	2	3	5	5—12	7
Кремінь	2	2	6	4—11	6
Металург	1	4	5	5—15	6
Металіст	1	4	5	6—17	6

У суперечці бомбардирів лідирують: Віктор Леоненко («Динамо») — 8 м'ячів, Тімерлан Гусейнов («Чорноморець») — 7.

Знову приємно здивували прихильники футболу в Рівному. Їх на матчі місцевого «Вереса» з луцькою «Волинню» зібралося аж 24 тисячі — рекорд чемпіонату.

Лідери перемогли в своїх зустрічах, тому нагорі турнірної таблиці все залишилося без змін. А от внизу певні переміщення сталися. Відштовхнувшись від дна, трохи піднялася вінницька «Нива». Зате харківський «Металіст» «зарився в мул». Може, й жалкують тепер ті, хто свого часу вижив з колективу головного тренера Леоніда Ткаченка — знаного фахівця. Був би він у Харкові тепер, то не порозбігалися б найкращі гравці «Металіста» і він не переживав би такої болючої кризи.

Наступний тур гратиметься вже завтра. Річ у тім, що до США на серію товариських матчів збирається вирушити національна команда нашої країни. 16 жовтня наші футболісти зустрінуться у місті Найт Пойнт (Південна Кароліна) з національною збірною США, 20. X — в Лос-Анджелесі з національною збірною Мексіки, 23. X, м. Лайт (Пенсільванія) — матч США — Україна.

Головний тренер нашої команди Олег Базилевич викликає на ці матчі таких футболістів: воротарів — Кутепова («Динамо»), Шуткова («Шахтар»); польових гравців — Сака, Жабченка, Букеля, Гусейнова (усі — «Чорноморець»), Василитчука, Леженцева (обидва — «Нива», Тернопіль), Хомина («Прикарпаття»), Попова («Шахтар»), Литовченка («Борисфен»), Шкапенка, Топчієва, Прудиуса, Реброва, Призетка, Леоненка (усі — «Динамо»).

— Чому в команді відсутні дніпропетровці? — запитав я Олега Базилевича.

— Хіба ви не знаєте, що «Дніпро» 19 жовтня грає матч Кубка УЕФА з «Айнтрахтом» (Франкфурт-на-Майні)? Добре, що наша команда продовжує виступати в єврозмаганні. Але збірна тимчасово втратила цілих гравців і тренера Миколу Павлова, який мені допомагає. Довелося терміново поповнювати ряди. Запросили б то киян, які лідирують у національному чемпіонаті. За океан вирушає й їхній наставник Михайло Фоменко. А керівник нашої делегації — віце-президент ФФУ Євген Котельников.

— Сподіватимемося, що матчі в США не стануть прогулянковими...

— Безперечно. Це черговий відрізок на довгому шляху підготовки до відбіркових матчі чемпіонату Європи. Ми постійно займаємося селекцією. А тепер буде нагода перевірити нових кандидатів. Причому, вважаю, що матчі з американцями і мексиканцями — фіналістами чемпіонату світу-94 — матимуть неоціненну користь для нас. Шкода, що таких нагод позмагатися на найвищому рівні у нас обмаль.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ЛИШЕ РЕЗУЛЬТАТИ

Футбол. Першість країни. Друга ліга. 12 тур. «Чорноморець-2» — «Войковець» — 1:0, «Таврія» — «Чайка» — 0:1, «Бажановець» — «Азовець» — 2:0, «Гірник» — «Дружба» — 4:1, «Динамо» — «Галичина» — 5:1, «Вагонобудівник» — «Газовик» — 2:2, «Шахтар» — «Зірка» — 0:1, «Металург» — «Дністер» — 4:0, «Явір» — «Борисфен» — 2:0, «Нафтохімік» — «Рось» — 2:0. Лідирують «Динамо» і «Явір» — по 18 очок.

Першість країни. Перехідна ліга. 11 тур. «Електрон» — «Сіріус» — 0:5, «Торпедо» — «Медик» — 1:1, «Віктор» — «Промінь» — 3:1, «Сурож» — «Хутровик» — 2:0, «Фрунзенець» — «Авангард» — 2:1, «Нива» — «Прометей» — 3:1, «Гарт» — «Оскол» — 0:0, ЦСК ЗСУ — «Фетровик» — 1:2, ФК «Льв[ів]» — «Бескид-Тім» — 4:1.

Хокей. Кубок європейських чемпіонів. Груповий турнір. Рига. «Сокіл» (Україна) — «Девила» (Великобританія) — 9:1, «Сокіл» — «Електринай» (Литва) — 11:1, «Сокіл» — «Пардаугава» (Латвія) — 2:2. До наступного етапу вийшли «Пардаугава» і «Сокіл».

Чемпіонат МХЛ. «Металург» Мг — «Ітіль» — 4:1, ЦСКА — «Торпедо» Я — 3:2, «Металург» Нк — «Металург» Ч — 4:2.

Теніс

ВДАЛИЙ ДЕБЮТ

От і завершився перший у нашій країні міжнародний турнір тенісисток з призовим фондом 10 тисяч доларів «INKO KIEV LAD IES OPEN BY AKVA». А пройшов він на високому організаційному рівні. Це відзначили директор жіночих турнірів, представник ЄТА пані Сью Левінгстон (Великобританія), віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський, посол Італії в нашій країні Вітторіо Сурдо.

Все, здавалося, сприяло чудовому проведенню змагання: і прекрасна погода, і відмінної якості корти «Аква-Динамо». А вирішальні поєдинки були найдраматичнішими.

В одиночному розряді зустрілися Світлана Комлєва (Кишинів, Молдова) і Олена Татаркова (Одеса, Україна). Перший сет досить легко виграла наша землячка — 6:3, в другому з таким же рахунком гору взяла її суперниця. Все вирішувалося в третьому. Комлєва повела 5:1. Здавалося, все. Але Татаркова виявила неабияку волю і виграла поспіль п'ять геймів(!) — 6:5. Одним ударом Олена могла поставити останню крапку, але влучила в сітку. Справа дійшла до тай-брейку. І щастя всміхнулося Комлєвій — 7:6 (7:4). Вона здобула головний приз — 1568 доларів.

У парному розряді дует Світлана Комлєва — Наталя Білецька (Нова Каховка, Україна) взяв гору над Сімоною Недоростовою (Словаччина) — Дарією Котовою (Одеса, Україна) — 4:6, 7:5, відмова суперниць.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
★ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9.
Зам. 0311191.

1, 3, 4, 5, 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».